

4. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / Під заг. Ред. О. В. Овчарук. – К. : «К.І.С.», 2004. – 112 с.

Швець О.В.

аспірант, асистент,

*Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія
імені Тараса Шевченка*

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ

Сучасні освітні тенденції актуалізують необхідність створення нової системи науково-методичного супроводу та інтерактивного інформаційного забезпечення, впровадження інноваційних технологій у професійну підготовку майбутніх фахівців дошкільної освіти. На важливість психолого-педагогічного забезпечення освіти вказує чимало дослідників (І. Баєва, Г. Балл, І. Зимня, Л. Карамушка, Н. Кузьміна, О. Леонтєв, С. Максименко, А. Реан, В. Сітніков, Н. Чепелева, Ю. Швалб, В. Якунін та ін.).

Нині в психолого-педагогічній літературі активізувалася проблема видів наукового супроводу вченими: Г. Бардієв, М. Батіянова, А. Богуш, В. Бенера, І. Валітова, Н. Глуханюк, В. Зінченко, В. Кузьменко, О. Кононко, І. Печенко, Т. Савченко, І. Трубавіна та ін. Науковці розглядають «супровід» з психологічного, соціального, методичного, інформаційного та інших векторів професійної освіти. Окремі сторони супроводу діяльності досліджували: комунікативно-мовленнєвий супровід професійно спрямованого мовлення майбутніх фахівців дошкільної освіти та методично-мовленнєвий супровід підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів, педагогічно-мовленнєвий супровід розвитку дітей дошкільного віку (А. Богуш) [2; 4], психологічний супровід навчально-виховного процесу у вищому технічному навчальному закладі (О. Євдокімова) [6], соціально-психологічний супровід (А. Волосников, О. Кононко, Л. Мітіна, І. Трубавіна [7], І. Печенко), психологічний супровід (Г. Бардієв, М. Бітянова, І. Бех [1], Є. Казакова, Т. Чіркова), науково-методичний супровід (Т. Сорочан) тощо.

Т. Сорочан трактує науково-методичний супровід як спільну професійну діяльність суб'єктів, у ході якої здійснюється опанування нового змісту й технологій навчання та виховання учнів. Суб'єктами означеного супроводу, за Т. Сорочан, є науковці, керівники, вчителі, методисти, викладачі – всі, хто докладає зусиль до впровадження ідей модернізації в освітню практику та сприяє створенню соціально-педагогічних умов для розвитку освіти [2, с. 137].

Г. Підкурманна у праці «Художньо-педагогічна підготовка фахівців дошкільного виховання в педагогічному університеті. (Системний підхід)» радить на практичних заняттях використовувати ділові імітаційні ігри як засіб професійної підготовки студентів, бо в них студенти перетворюються на дітей і вихователя, майстрів мистецтв, організаторів дошкільної освіти, викладачів, науковців; намагаються самостійно долати труднощі, що виникають,

виробити алгоритми взаємодії. Результатом такої роботи має виступити захист розробленої моделі різних аспектів художньо-педагогічної діяльності.

Так, під методично-мовленнєвим супроводом А. Богуш розуміє систему засобів, методів, прийомів, методичних технологій та лінгводидактичних умов, спрямованих на ефективне формування у майбутніх вихователів комунікативно-мовленнєвої компетенції [2, с. 136].

Ми поділяємо думки вчених, котрі вважають, що термін «супровід» є ширшим, ніж поняття «допомога», «підтримка», «співробітництво» та «взаємодія» й те, що супровід розвитку майбутнього фахівця дошкільного профілю є певною альтернативою методу розвитку, який спрямовується педагогом в умовах вишу. Ми ж окреслюємо «супровід», як інтегроване явище взаємодії та підтримки майбутнього фахівця педагогом вищого навчального закладу, в основі яких – збереження максимуму волі в поєднанні з відповідальністю суб'єкта за власний професійний вибір.

Під час викладання спецкурсу «Поетично-мовленнєвий тренінг» реалізація цілісного наскрізного науково-методичного супроводу можлива за умови цілеспрямованого та систематичного формування поетично-мовленнєвої компетентності майбутнього вихователя дітей дошкільного віку у процесі теоретичної та практичної підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр».

Ми під науково-методичним супроводом майбутнього вихователя дітей дошкільного віку до роботи з використання поетичних творів під час художньо-мовленнєвої діяльності вбачаємо комплекс інноваційних методик й технологій та педагогічно-лінгвістичних умов, використання яких забезпечуватиме професійне зростання майбутнього фахівця дошкільної освіти та сприятиме формуванню у них поетично-мовленнєвої компетентності.

Під поетично-мовленнєвою компетентністю майбутнього вихователя дітей дошкільного віку ми вбачаємо інноваційно-педагогічну діяльність, спрямовану на поетично-художній та мовленнєвий розвиток дошкільників, що передбачає формування художньо-поетичної навченості дітей, їх обізнаність та збагачення лексикою поетичної спрямованості, в якій відбивається єдність і глибина емоційно-чуттєвих, художньо-поетичних образів дітей.

Наскрізний науково-методичний супровід спрямований на оволодіння студентами знаннями, вміннями та здатностями під час вивчення дисциплін «Українська мова за професійним спрямуванням», «Культура мовлення та виразне читання», «Дитяча література», «Дошкільна лінгводидактика», «Теорія та методика розвитку рідної мови», «Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей». Ми поділяємо думки вчених, котрі вважають, що центральним ядром науково-методичного супроводу є студент, його самостійна робота за розробленим портфоліо, яке спрямовує його індивідуальну освітню та практичну траєкторію на самостійно-креативне засвоєння освітньо-професійної програми підготовки фахівця дошкільної освіти.

Нами було визначено основні пріоритети науково-методичного супроводу підготовки майбутнього фахівця дошкільного профілю до роботи з поетичними творами у процесі художньо-мовленнєвої діяльності:

- навчання професійного вибору (ознайомлення із змістом професії, практична апробація своїх можливостей, оволодіння активними способами

підготовки до майбутньої праці, встановлювати свою відповідність щодо професійних уподобань чи уже обраної професії, самовиховання професійно важливих якостей тощо);

- створення індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку (персонального шляху реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття професійної освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання);

- позитивна мотивація через зміцнення внутрішнього «Я» особистості студента (активізація, стимулювання, управління та саморегуляція поведінки через актуалізацію певних мотивів, зміна їхньої ієрархії (місця, рангу), залучення додаткових мотивів, керування власною поведінкою);

- стимулювання до постійного саморозвитку та самоосвіти майбутнього фахівця дошкільного профілю (під час теоретичної: вивчення дисциплін за освітньо-професійною програмою та практичної підготовки: практики, спецкурсу «Поетично-емоційний тренінг»).

Отже, логіко-системний аналіз наукових джерел, досвіду роботи у вищій школі підтвердив потребу подальшого системного впровадження засад оптимального науково-методичного супроводу майбутніх фахівців дошкільної освіти під час викладання спецкурсу «Поетично-мовленнєвий тренінг».

Список використаних джерел

1. Бех І. Психологічний супровід особистісно-зорієнтованого виховання / І. Бех // Початкова школа. – 2004. – № 3. – С. 3–6.
2. Богуш А. Методично-мовленнєвий супровід підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів / А. Богуш // Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру АПН України. – 2010. – № 2. – С. 136–142.
3. Богуш А. Мовленнєвий супровід словесних ігор / А. Богуш // Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру АПН України. – 2010. – № 4/5. – С. 87–90.
4. Богуш А. Комунікативно-мовленнєвий супровід професійно спрямованого мовлення майбутніх фахівців дошкільної освіти / А. Богуш // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія і педагогіка». – 2014. – Вип. 29. – С. 73–76.
5. Зінченко В. Організація психолого-педагогічного супроводу дитини в умовах дошкільного закладу / В. Зінченко // Дошкільна освіта. – 2004. – № 1. – С. 15–17.
6. Євдокімова О. Принципи організації системи психологічного супроводу процесу навчання у вищій технічній школі / О. Євдокімова // Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / за ред. С. Д. Максименка. – К., 2009. – Т. XI. – Ч. 4. – С. 103–113.
7. Трубавіна І. Соціальний супровід неблагополучної сім'ї / І. Трубавіна. – К. : ДЦССМ, 2003. – 208 с.